

Parlamentul Romaniei

Comisia permanenta comuna a Camerei Deputatilor si Senatului pentru relatia cu UNESCO

SINTEZA

lucrărilor ședinței din ziua de 25 iunie 2013

Ședința Comisiei permanente comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru relația cu UNESCO a avut loc în ziua de marți, 25 iunie 2013, și a fost condusă de dl. senator Traian Constantin Igaș, președinte al comisiei.

Invitat să participe la aceasta ședință a fost domnul ministru Daniel Barbu, Ministerul Culturii.

La propunerea președintelui, membrii comisiei au adoptat în unanimitate următoarea ordine de zi:

1. Dezbateri privind situația patrimoniului cultural al sitului Roșia Montană.

Domnul senator Traian Constantin Igaș, președintele comisiei, i-a mulțumit domnului ministru Daniel Barbu pentru prezența la această ședință și l-a rugat să prezinte punctul de vedere oficial al Ministerului Culturii cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane.

Domnul ministru a ținut să precizeze că din principiu există două puncte de vedere: un punct de vedere al guvernului în ansamblu și un punct de vedere pe probleme de patrimoniu al Ministerului Culturii.

Punctul de vedere al guvernului cuprinde o serie de aspecte legate de cultură, mediu, impact economic, impact social și este în sarcina comisiei interministeriale. După ce aceasta va lua o decizie, va fi elaborat un proiect de lege ce va fi supus aprobării Parlamentului. În principiu, poziția guvernului este relativ pozitivă față de proiectul minier de la Roșia Montană datorită faptului că aduce investiții și asigură locuri de muncă, dar sunt încă multe aspecte ce trebuie clarificate.

În ceea ce privește punctul de vedere al Ministerului Culturii, domnul ministru Daniel Barbu a precizat că nu a vizitat niciodată zona, dar domnul Radu Boroianu, secretar de stat în Ministerul Culturii s-a deplasat la Roșia Montană pentru a observa situația patrimoniului, iar în urma deplasării, a fost întocmit un raport în acest sens. Astfel, prin grija companiei, până acum a fost restaurat și conservat 1 km de galerie romană, unde au fost descoperite vestigii de lemn privind tehnicile de extragere romane precum și o serie de tăblițe cu o scriere misterioasă. În afară de aceasta, aproximativ 30 de cladiri din sat au fost și ele restaurate. Satul în sine nu reprezintă o așezare cu multe elemente de patrimoniu, existând doar câteva case de la sfârșitul secolului XVIII. De asemenea, a fost amenajat un muzeu al istoriei tehnicilor de extragere a aurului de la romani și până astăzi.

Domnul ministru Daniel Barbu a spus că a primit solicitari de includere a sitului Roșia Montană pe Lista tentativa UNESCO și a fost acuzat că nu a făcut-o, deși, în

conformitate cu criteriile UNESCO lipsește un element fundamental: acordul comunității locale. Domnia sa a dat exemplu întâlnirea domnului Radu Boroianu, secretar de stat în Ministerul Culturii, cu aproximativ 50 de primari din zona care s-au declarat în favoarea proiectului minier. De asemenea, domnia sa a precizat că a consultat și raportul unui arhitect britanic, D. Rodwell, care conține o serie de păreri juste.

Domnul ministru Daniel Barbu a subliniat că există mitul că decizia de includere pe Lista tentativă stă în semnătura ministrului, ceea ce nu este adevărat, fiind o problema mult mai complexă.

În continuare, domnia sa a declarat că va solicita sprijinul Comisiei parlamentare comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru relația cu UNESCO pentru crearea unui Parc Arheologic Național care să cuprindă Sarmisegetuza Regia și Sarmisegetuza Ulpia Traiana, monumente UNESCO.

Dificultatea va consta în faptul că o suprafață foarte mare se va suprapune peste Parcul Național Retezat, dar speră că până în toamna lui 2013 actul normativ să fie gata. De asemenea, domnia sa consideră că ar fi benefică asocierea Roșiei Montane cu acest proiect împreună cu zona arheologică de la Sacaram și Muzeul Aurului din Brad. Există totuși o serie de probleme, cum ar fi situația juridică a clădirii care adăpostește Muzeul Aurului din Brad, aflată în proprietatea companiei Coninvest, companie scoasă la privatizare. Soluția în acest caz ar fi trecerea clădirii în patrimoniul statului. O altă problemă ar fi bugetul de funcționare al unui astfel de Parc Arheologic Național.

Domnul senator Traian Igaș, președinte al comisiei, a dorit să afle dacă cele 30 de clădiri și galeria romană restaurată de 1 km vor rămâne intacte după începerea proiectului minier.

Domnul ministru Daniel Barbu a afirmat că nu vor fi afectate nici clădirile și nici galeriile, strămutarea fiind necesară doar pe dealurile din jur. Domnia sa a precizat ca Roșia Montană Gold Corporation a promis alocarea unei sume de 10 milioane de euro care va putea fi folosită pentru restaurarea altor clădiri de patrimoniu din țară.

Doamna senator Gabriela Firea, vicepreședinte al comisiei, a sintetizat situația existentă: pe de o parte autoritățile locale nu doresc introducerea pe Lista tentativă ci favorizează exploatarea din motive practice, iar pe de altă parte presa susține că decizia de includere pe Lista tentativă ține strict de decizia ministrului, în timp ce alte organizații au un punct de vedere favorabil înscrierii: Uniunea Arhitecților, Comisia Națională a Monumentelor Istorice, Asociația Arhitectură. Restaurare. Arheologie etc. . Domnia sa l-a întrebat pe domnul ministru Daniel Barbu în ce măsură poate sprijini comisia decizia ministrului, deoarece ar exista profit și din cultură dacă se merge pe varianta înscrierii pe Lista tentativă UNESCO. De asemenea, doamna senator Gabriela Firea a subliniat marketingul agresiv al companiei și a propus vizitarea Roșiei Montane pentru a prezenta eventual și un alt punct de vedere, din perspectiva culturală.

Domnul ministru Daniel Barbu a răspuns că ar fi încântat să efectueze o deplasare la Roșia Montană împreună cu membrii comisiei, în numele Parlamentului. De asemenea, domnia sa a specificat că din punct de vedere tehnic, o înscriere pe Lista tentativă UNESCO ar îngheța orice exploatare, și a dat exemplul orașului Dresda din Germania, unde datorită construcției unei parări mici acesta a fost deklasat de către UNESCO.

Domnul senator Traian Igaș, președinte al comisiei, a precizat că în legislatura 2004-2008, s-a deplasat, împreună cu Comisia pentru administrație și mediu a Camerei Deputaților, în zona respectivă și a constatat că erau probleme legate de mediu, de la exploatarea anterioare. De asemenea, în cazul în care nu se mai poate interveni, situl fiind inclus pe Lista tentativă, va fi o problemă pentru locuitorii din zonă.

Domnul deputat Mădălin Voicu a subliniat și faptul că este posibil să existe și alte zăcăminte acolo, de stronțiu, în special, dat fiind efortul uriaș depus pentru a exploata Roșia Montană. Domnia sa a precizat că problema economică este prioritară, dar speră că exploatarea să nu afecteze foarte mult parcul arheologic deoarece ar fi o crimă ca situația să fie evaluată strict economic. De asemenea, domnul deputat Madalin Voicu a subliniat că este nevoie de o strategie diplomatică, de un echilibru în acest sens, care să urmărească în primul rând interesele României și că nu trebuie neglijată cultura iar comisiile de cultură ale Parlamentului și Comisia UNESCO trebuie să ocrotească aceste situri. Interesul localnicilor pentru minerit este mare, având în vedere sărăcia din zonă. Alte țări respectă cultura, istoria și pentru asta sunt respectate, iar dacă România se autoflagelează nu o să avem parte nici măcar de respect.

Domnul deputat Paul Victor Dobre a considerat că ideea care se conturează este crearea unui parc arheologic utilizând întreaga resursă arheologică a zonei, deși 30 mii de ha este o suprafață mare. Din ceea ce știe domnia sa, există deja o propunere legislativă în acest sens. Referitor la includerea pe Lista tentativă UNESCO a Roșiei Montane, domnia sa consideră că nu e oportună graba, dar că trebuie deblocată situația într-un fel sau altul, ambele variante fiind benefice.

Domnul ministru Daniel Barbu a recunoscut că suprafața este foarte mare dar acesta era specificul construcțiilor dacice – amenajarea locuințelor pe dealuri. Referitor la Roșia Montană, din punctul de vedere al domniei sale, valoarea ei constă în galeriile romane și nu în restul clădirilor din localitate, deoarece acestea sunt monumente de patrimoniu de categoria B. Problema principală a Roșiei Montane o reprezintă exploatarea cu cianuri și impactul asupra mediului. Înscriserea pe Lista tentativă UNESCO nu este posibilă deoarece autoritățile locale se opun.

În ceea ce privește Sarmisegetuza, o consideră o metaforă a lipsei noastre de preocupare pentru patrimoniu, având în vedere valoare emblematică a acestui sit pentru istoria noastră: un oraș mare odată, Ulpia, un sat mic acum, Sarmisegetuza, dar totuși nicio organizație non-guvernamentale nu militează pentru ea deși în momentul de față din 100 de hectare, 18 hectare aparțin Ministerului Culturii, 14 hectare aparțin Consiliului Județean, 4 hectare aparțin primăriei și restul sătenilor.

Domnul deputat Corneliu-Mugurel Cozmanciuc a spus că problema Roșiei Montane trebuie abordată pe 3 paliere: economic, de mediu și cultural. De asemenea, se ridică problema dacă, în cazul în care începe exploatarea, există garanția conservării patrimoniului și a continuării investițiilor în acest sens de către companie.

Domnul ministru Daniel Barbu a afirmat că exista promisiunea companiei și că aceasta a dat dovezi până acum.

Domnul senator Traian Igaș, președinte al comisiei, le-a mulțumit membrilor comisiei pentru punctele de vedere exprimate și domnului ministru pentru prezență. Sintetizând problemele ridicate, domnia sa a supus la vot propunerea doamnei senator Firea Gabriela, de a studia problema la fața locului, în acest sens comisia

urmând a se deplasa în perioada 19 - 21 august la Roșia Montană, împreună cu domnul ministru Daniel Barbu, care și-a arătat disponibilitatea. Membrii comisiei au aprobat această deplasare, urmând a se face demersurile necesare pentru aceasta.

La lucrările comisiei au participat: domnul senator Igaș Traian Constantin, doamna senator Firea Gabriela, domnul senator Dobra Dorin-Mircea, domnul deputat Antal Istvan, domnul deputat Bărbulescu Daniel-Ionuț, domnul deputat Caloianu Mario-Ernest, domnul deputat Cozmanciuc Corneliu-Mugurel, domnul deputat Ghiveciu Marian, domnul deputat Dobre Victor Paul, domnul deputat Palar Ionel, domnul deputat Voicu Mădălin-Ștefan.

Au fost absenți: domnul senator Draghici Damian, domnul senator Nasta Nicolae, doamna deputat Turcan Raluca, domnul deputat Paleologu Theodor, domnul deputat Pâslaru Florin-Costin, domnul deputat Necula Cosmin, domnul senator Popa Constantin.

Președinte
Senator Traian Constantin Igaș